

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 496/2013-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Marianny Mochnáčovej v konaní o sťažnosti M. D., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., K., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003, takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003 p o r u š i l základné právo M. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. M. D. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 413,91 € (slovom štyristotrinásť eur a deväťdesiatjeden centov), ktorú j e Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcovi JUDr. M. S., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 496/2013-9 zo 7. augusta 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí sťažovateľ v takto opísanom skutkovom stave: „Sťažovateľ je, ako žalovaný, účastníkom konania vedeného na Okresnom súde... pod sp. zn. 13 C/207/2003...“

Od podania návrhu dňa 13. 06. 2003, do podania tejto sťažnosti porušovateľ vo veci meritórne nerozhodol. Sťažovateľ je už 10 rokov účastníkom konaniu a je po celý čas udržiavaný v stave právnej neistoty.

Vzhľadom na vyššie uvedené, sťažovateľ namieta celkovú dĺžku sporu, ktorá je 10 rokov. Podľa názoru sťažovateľa nie je prejednávaná vec ani skutkovo ani právne náročná. Dĺžka trvania sporu je nepochybne spôsobená konaním porušovateľa.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci vydal tento nález:

„Základné právo M. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003, porušené bolo.

Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/207/2003 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

M. D., priznáva primerane finančné zadosťučinenie v sume 12.000 €... ktoré je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť M. D. do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

M. D., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia advokátom, ktorú je Okresný súd... povinný zaplatiť, na účet právneho zástupcu M. D., do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ bližšie neodôvodnil.

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 11. septembra 2013 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. 1 SprV/400/2013) a k jeho vyjadreniu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľa.

5.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol chronológiu úkonov, ktoré vykonal okresný súd vo veci. K prietahom vo veci vedenej pod sp. zn. 13 C/207/2003 sa vyjadril takto: *„V prejednávannej veci súd ani po desiatich rokoch meritórne nerozhodol. K neúmernému predĺženiu konania došlo v dôsledku okolností, ktoré boli spôsobené súdom (praceneschopnosť sudkyne, účasť sudkyne na pracovnom stretnutí s ministrom) ale aj v dôsledku okolností na strane účastníkov konania (ich ospravedlnené aj neospravedlnené neúčasti na pojednávaniach, rozhodovanie o procesných návrhoch).“*

5.2 Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu k vyjadreniu okresného súdu uviedol: „... *Samotná informácia o tom, aké úkony boli v konaní uskutočnené a kedy, nie je spôsobilá ozrejmiť prečo tak porušovateľ postupoval a následne posúdiť či jeho postup bol zdĺhavý odôvodnene alebo neodôvodnene. Z dôvodu, že porušovateľ neuviedol dôvody časových úsekov uplynutých medzi úkonmi, je sťažovateľ toho názoru, že jednotlivé výrazné časové odstupy medzi úkonmi v konaní zostávajú neodôvodnené...*“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

7. Ústavný súd z obsahu sťažnosti, k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 13 C/207/2003 zistil, že v predmetnej veci sa od 13. augusta 2003 vedie konanie proti sťažovateľovi o vypratanie nebytových priestorov.

Následne okresný súd vo veci vykonal tieto úkony:

- 17. júna 2003 okresný súd vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobe, čo odporca učinil 8. júla 2003,
- 2. februára 2005 sa uskutočnilo pojednávanie (odporca sa ho bez ospravedlnenia nezúčastnil). Pojednávanie bolo odročené na neurčito na žiadosť navrhovateľa, aby bola poskytnutá dvojmesačná lehota na mimosúdne ukončenie sporu,
- 9. mája 2005 navrhovateľ oznámil okresnému súdu, že na podanom návrhu trvá,
- 15. februára 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na žiadosť odporcu, aby bola poskytnutá dvojmesačná lehota na mimosúdne ukončenie sporu,

- 2. júna 2006 navrhovateľ okresnému súdu oznámil, že na podanom návrhu trvá,
- 9. októbra 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, odporca vzniesol protinávrh, pojednávanie bolo odročené na neurčito,
- 16. novembra 2006 okresný súd vyzval (i) odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný protinávrh a (ii) navrhovateľa na predloženie bližšie označených dôkazov,
- 15. marca 2007 okresný súd priznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 3. apríla 2007 odporca požiadal okresný súd o ustanovenie právneho zástupcu,
- 5. apríla 2007 okresný súd ustanovil odporcovi právneho zástupcu,
- 11. októbra 2007 požiadala právna zástupkyňa odporcu o odročenie určeného súdneho pojednávania z dôvodu práceneschopnosti odporcu,
- 15. októbra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito,
- 21. januára 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené,
- 14. apríla 2008 právna zástupkyňa odporcu predložila vzájomný návrh odporcu,
- 4. septembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z vážnych rodinných dôvodov sudkyne,
- 10. decembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. marec 2009 z vážnych rodinných dôvodov sudkyne,
- 6. februára 2009 okresný súd dostal oznámenie, že došlo k prechodu práv doterajšieho navrhovateľa na spoločnosť B., s. r. o.,
- 18. marca 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito,
- 5. mája 2009 okresný súd zmenil odporcovi právneho zástupcu na jeho žiadosť,
- 28. novembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito,
- 26. marca 2010 okresný súd vyzval spoločnosť B., s. r. o., či súhlasí so svojím vstupom do konania na strane navrhovateľa,
- 16. apríla 2010 spoločnosť B., s. r. o., okresnému súdu oznámila, že súhlasí so svojím vstupom do konania na strane navrhovateľa,
- 27. apríla 2010 okresný súd pripustil, aby z konania vystúpil navrhovateľ mesto K. a na jeho miesto vstúpil ako navrhovateľ B., s. r. o.,
- 28. septembra 2010 okresný súd zrušil ustanovenie zástupcu odporcovi,
- 11. októbra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré sa odročilo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne,

- 12. januára 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené,
- 24. marca 2011 okresný súd vyzval mesto K., či súhlasí so svojím vstupom do konania na strane navrhovateľa,
- 14. apríla 2011 mesto K. okresnému súdu oznámilo, že súhlasí so svojím vstupom do konania na strane navrhovateľa,
- 30. mája 2011 okresný súd pripustil, aby z konania vystúpil navrhovateľ B., s. r. o., a na jeho miesto vstúpil ako navrhovateľ mesto K.,
- 13. júla 2011 podal odporca proti tomuto uzneseniu odvolanie,
- 13. októbra 2011 krajský súd uznesením zmenil napadnuté uznesenie a nepripustil zmenu návrhu, spis bol vrátený okresnému súdu 23. novembra 2011,
- 21. marca 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. jún 2012,
- 18. júna 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. jún 2012 z dôvodu pracovného stretnutia sudkyne s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky,
- 19. júna 2012 navrhovateľ navrhol, aby do konania pripustil ďalšieho účastníka na jeho strane,
- 20. júna 2012 okresný súd zrušil nariadené súdne pojednávanie z dôvodu podania návrhu na pripustenie ďalšieho účastníka do konania,
- 11. septembra 2012 okresný súd pripustil, aby do konania na strane navrhovateľa pristúpil navrhovateľ v 2. rade mesto K.,
- 25. februára 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne,
- 26. júna 2013 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely vykonania ďalšieho dokazovania,
- 12. augusta 2013 dala sudkyňa kancelárii pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 30. október 2013.

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“),

ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 až 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

12. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

13. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bolo posúdenie návrhu na vypratanie nebytových priestorov, v ktorom všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).

14. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil niektoré okolnosti, na základe ktorých osoba sťažovateľa participovala čiastočne na zistených priet'ahoch v konaní pred okresným súdom tým, že 2. februára 2005 a 15. októbra 2007 sa bez ospravedlnenia nezúčastnil súdneho pojednávania, 15. februára 2006 okresný súd na žiadosť sťažovateľa odročil súdne pojednávanie, ďalej 9. októbra 2006 sťažovateľ vznesol žalobný protinávrh na zaplatenie finančnej čiastky, ktorý bol neujasnený, vykazoval vady, a preto okresný súd musel urgovať 26. marca 2008 právnu zástupkyňu sťažovateľa na ich odstránenie.

Navyše, sťažovateľ ani nepredložil ústavnému súdu dôkaz, že zákonným spôsobom namietal nečinnosť v postupe okresného súdu, t. j. že podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (platného do 31. marca 2005) a od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Podľa doterajšej rozhodovacej praxe ústavného súdu sa podanie sťažnosti na priet'ahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že

sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

16. Následne sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom to, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných priet'ahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa pred okresným súdom začalo podaním žaloby 13. júna 2003 a doteraz nie je právoplatne skončené.

17. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo, a to napriek tomu, že okresný súd vykonával úkony (rozhodoval o oslobodení od platenia súdnych poplatkoch, ustanovení právneho zástupcu sťažovateľovi, o zámene účastníkov konania, o pripustení ďalšieho účastníka do konania, nariad'oval súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval listinné dôkazy...). Jeho konanie bolo nekoncentrované a neefektívne. Svedčí o tom skutočnosť, že za 10 rokov trvania súdneho sporu ani raz v merite veci nerozhodol.

18. Z vykonaných úkonov súdu teda vyplýva, že okresný súd vo veci sťažovateľa nekonal koncentrovane a bez zbytočných priet'ahov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba viac ako 10 rokov, počas ktorej vec sťažovateľa nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti.

19. Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to vtedy, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobie napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

20. Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

21. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa čl. 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať bez zbytočných prietáhov.

22. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

23. Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 12 000 €, ktoré však bližšie nezdôvodnil (bod 4). Sťažovateľ si takto síce uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ale výslovne neuviedol, z akých dôvodov ho žiada (pozri bod 22 *in fine*). Ústavný súd preto zadosťučinenie nepriznal (napr. II. ÚS 143/02), tak ako to je uvedené v bode 4 výroku. Ústavný súd v tomto ohľade nemohol prehliadnuť ani uvedené v bode 15. Ústavný súd v neposlednom rade pripomína, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu a nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

24. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaných porušení svojich práv úspešný, vznikli trovy konania

z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal 3 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti 25. júna 2013 a zaujatie písomného stanoviska zo 18. októbra 2013 k vyjadreniu okresného súdu. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2013 patrí advokátovi odmena z výpočtového základu 781 €, t. j. 130,16 €, a režijný paušál 7,81 € (130,16 € + 7,81 €), teda spolu 137,97 €. Odmena za právne zastúpenie pred ústavným súdom (celkovo 3 úkony právnych služieb a 3 x paušálna náhrada) predstavuje sumu 413,91 €, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

25. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013